

Dosarul nr. 2rc-86/23
2-21081833-01-2rc-21082023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. V. Jomiru-Niculită)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, V. Sîrbu, R. Pulbere)

DECIZIE

11 octombrie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Viorica Puica

Oxana Parfeni

Aliona Donos

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Jolly Alon”, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Instituția Privată „Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor” și Asociația Obștească Asociația Națională „Copyright” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Jolly Alon” cu privire la încasarea datoriei ce decurge din dreptul de autor și drepturile conexe și a penalității de întârziere,

împotriva încheierii din 11 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Jolly Alon”, ca fiind depusă în afara termenului legal,

c o n s t a t ă:

La 28 mai 2021, Instituția Privată „Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor” și Asociația Obștească Asociația Națională „Copyright” au depus cerere de chemare în judecată, concretizată pe parcurs, împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Jolly Alon” cu privire la încasarea datoriei ce decurge din dreptul de autor și drepturile conexe și a penalității de întârziere.

Prin hotărârea din 10 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Instituția Privată „Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor” și Asociația Obștească Asociația Națională „Copyright”. S-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată „Jolly Alon” în beneficiul Instituției Private „Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor” datoria ce decurge din dreptul de autor și drepturile conexe în mărime de 42 750 de lei, în baza contractului de licență neexclusivă nr. 1697/2378 din 01 octombrie 2018, pentru perioada 01 martie 2020-15 martie 2020, 15 iunie 2020 – decembrie 2020 și anul 2021 și penalitatea de întârziere în mărime de 22 246 de lei. S-a încasat de la

Societatea cu Răspundere Limitată „Jolly Alon” în beneficiul statului suma de 1949,88 de lei.

La 12 aprilie 2023, Societatea cu Răspundere Limitată „Jolly Alon” a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 10 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Instituția Privată „Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor” și Asociația Obștească Asociația Națională „Copyright”.

Prin încheierea din 11 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Jolly Alon”, ca fiind depus în afara termenului legal.

La 09 august 2023, Societatea cu Răspundere Limitată „Jolly Alon” a depus recurs împotriva încheierii din 11 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii recurate, cu remiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău la etapa primirii cererii de apel.

În motivarea recursului, a invocat că consideră pripită soluția instanței de apel de restituire a cererii de apel, făcând trimitere la faptul că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost pronunțat la 10 martie 2023, iar cererea de apel nemotivată a fost depusă la 12 aprilie 2023, or, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că apelanta nu a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii.

A menționat că, instanța de judecată, contrar prevederilor art. 236 alin. (4) din Codul de procedură civilă, nu a expediat copia hotărârii în decurs de 5 zile din data pronunțării, încălcând astfel drepturile recurente, prevăzute de art.56 din Codul de procedură civilă, fiind lipsită de posibilitatea de a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

A mai indicat că, recurenta nu a recepționat citație pentru ședința de judecată din data de 10 martie 2023.

În virtutea art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea la 11 iulie 2023, iar la 14 iulie 2023, prin intermediul oficiului poștal, copia încheierii a fost expediată părților în proces, însă date privind recepționarea acesteia lipsesc la materialele dosarului.

Astfel, recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Jolly Alon”, la 09 august 2023, se încadrează în termenul prevăzut de art. 425 din Codul de procedură civilă.

La 21 august 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților, prin poșta electronică, copia recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Jolly Alon”, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 183).

La 23 august 2023, intimații Instituția Privată „Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor” și Asociația Obștească Asociația Națională „Copyright” au depus referință la recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Jolly Alon”, solicitând de a declara inadmisibil recursul, a menține încheierea din 11 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În temeiul art. 426 alin. (2), (3) din Codul de procedura civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă.

Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele dosarului și prevederile legale aplicabile speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Jolly Alon” urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, dispozitivul hotărârii primei instanțe, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Instituția Privată „Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor” și Asociația Obștească Asociația Națională „Copyright” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Jolly Alon” cu privire la încasarea datoriei ce decurge din dreptul de autor și drepturile conexe și a penalității de întârziere, a fost pronunțat la 10 martie 2023 (f.d.154).

Rezultatul examinării cauzei și hotărârea din 10 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, au fost plasate pe site-ul oficial al instanței de judecată în aceeași zi, la 10 martie 2023.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Completul de judecată învederează că, art. 362 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă statuează că, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de

împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Completul de judecată constată că, cererea de apel împotriva hotărârii din 10 martie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Jolly Alon”, la data de 12 aprilie 2023, cu depășirea termenului de 30 de zile, prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 11 iulie 2023 corect a restituit cererea de apel declarată de Societatea cu Răspundere Limitată „Jolly Alon”, împotriva hotărârii din 10 martie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal (f.d. 166-169).

În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 10 martie 2023, în temeiul art. 111 alin.(3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 11 martie 2023, ultima zi a termenului fiind 09 aprilie 2023 (zi de duminică – nelucrătoare). Astfel, conform art. 112 alin.(2) din Codul de procedură civilă, ultima zi de declarare a apelului se consideră următoarea zi lucrătoare, 10 aprilie 2023 (zi de luni).

La caz, instanța de apel justificat a reținut că Societatea cu Răspundere Limitată „Jolly Alon” a declarat apelul peste termen. Or, recurenta are obligația de a se folosi cu bună-credință de drepturile sale procedurale, în conformitate cu prevederile art. 56 alin. (3), art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție precizează că, alegațiile aduse de către recurentă nu justifică omiterea termenului de declarare a apelului, în situația în care apelanta/recurenta a cunoscut despre examinarea cauzei. În acest sens, recurenta a recepționat citațiile expediate de prima instanță, la adresa din mun. Chișinău, str. Maria Cibotari 37, inclusiv citația pentru ședința de judecată din 09 martie 2023, ora 12:00, când a fost examinată cauza în fond, fapt ce se confirmă prin avizele de recepție, anexate la materialele cauzei (f.d. 99, 128, 149), fiind amânată doar deliberarea și pronunțarea pentru data de 10 martie 2023, ora 10:30, iar la 09 septembrie 2021 a depus referință (f.d. 31-36), la 25 martie 2022 a depus completări la referință (f.d. 101-107). Copia dispozitivului hotărârii din 10 martie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost expediată părților, inclusiv Societății cu Răspundere Limitată „Jolly Alon”, în aceeași zi, la 10 martie 2023, prin intermediul oficiului postal, potrivit scrisorii de expediere a actului judecătoresc, la adresa din mun. Chișinău, str. Maria Cibotari 37, aceeași adresă a fost indicată în cererea de apel (f.d. 156) și în cererea de recurs (f.d. 176).

Mențiunile recurente precum că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că apelanta nu a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii, nu justifică omisiunea de a se conforma prevederilor legale.

Art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă într-o manieră certă și clară leagă termenul de 30 de zile de contestare de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dar nu de la data comunicării actului judecătoresc.

La depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 10 martie 2023, apelanta/recurenta nu a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului.

Completul de judecată reiterează că, repunerea în termen pentru declararea apelului putea fi soluționată de către instanța de apel doar în condițiile în care Societatea cu Răspundere Limitată „Jolly Alon” ar fi formulat o cerere de repunere în termen cu prezentarea probelor pertinente și admisibile în justificarea acestei omisiuni, ceea ce la caz lipsește. Or, solicitarea de repunere în termen este o prioritate a apelantei și nu poate fi soluționată din oficiu de către instanța de apel.

Astfel, instanța de apel corect a reținut că Societatea cu Răspundere Limitată „Jolly Alon” nu a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului, în temeiul art. 116 din Codul de procedură civilă.

În context, Completul de judecată remarcă că prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Completul de judecată accentuează că legiuitorul prin stabilirea unui termen de declarare a apelului a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurenta și-a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Jolly Alon” împotriva încheierii din 10 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (2), art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Jolly Alon”.

Se menține încheierea din 11 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Instituția Privată „Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor” și Asociația Obștească Asociația Națională

„Copyright” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Jolly Alon” cu privire la încasarea datoriei ce decurge din dreptul de autor și drepturile conexe și a penalității de întârziere.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos